

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Відповідно до рішення вченої ради університету
від 28.11.2022 (протокол № 6) назву ЗВО змінено
на Центральноукраїнський державний
університет імені Володимира Винниченка
та введено в дію наказом №208-ун від 28.11.2022

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЕРЕДНЯ ОСВІТА (УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА)
ТА ПСИХОЛОГІЯ (Практична психологія)**

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальність: 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова література)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти

Професійна кваліфікація: Вчитель української мови і літератури закладу загальної
середньої освіти. Практичний психолог закладу освіти.

Термін навчання 3 роки 10 місяців

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Центральноукраїнського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка

Голова вченої ради О. А. Семенюк /проф. О. А. Семенюк/
(протокол № 6 від «29» квітня 2020 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію
з 1 вересня 2020 р.

Ректор О. А. Семенюк /проф. О. А. Семенюк /
(наказ №50-ун від «11» травня 2020 р.)

Кропивницький – 2020

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою:

1. Лаврусенко Марія Іванівна – керівник проектної групи (гарант освітньої програми), кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератури
2. Огаренко Тетяна Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та журналістики;
3. Ліштаба Тетяна Василівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та журналістики;
4. Нестеренко Тетяна Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та журналістики;
5. Цепа Олександра Володимирівна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератури
6. Буряк Олена Федорівна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератури
7. Горська Галина Олександрівна – кандидат психологічний наук, доцент кафедри психології.
8. Кірпічова Сніжана Миколаївна – вчитель української мови і літератури Іванівського ліцею Рівнянської сільської ради Новоукраїнського району
9. Бричка Максим Ігорович – студент групи УП19Б факультету української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій

1. Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література) та Психологія (Практична психологія)

1 – Загальна інформація	
Повна назва навчального закладу та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, факультет філології та журналістики
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Предметна спеціальність	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітня кваліфікація	Бакалавр середньої освіти
Професійна кваліфікація	Вчитель закладу загальної середньої освіти Практичний психолог закладу освіти
Кваліфікація у дипломі	Бакалавр середньої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Українська мова і література) та Психологія (практична психологія)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Первинна акредитація в червні 2016 р. Наступна акредитація 2021 р.
Цикл/ рівень	QF - level 6 / EQF -First cycle /НРК - рівень 6.
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	До заміни новою
Інтернет-адреса постійного	www.kspu.kr.ua

розміщення освітньої програми	
2 – Мета освітньо-професійної програми	
формування особистості фахівця, який здатний розв'язувати типові професійні завдання щодо організації та здійснення навчально-виховного процесу з української мови і літератури й володіє професійно вагомими рисами особистості вчителя, практичного психолога	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)	Українська мова (у теоретичному, практичному, синхронному, діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному аспектах); українська художня література й усна народна творчість (у теоретичному та історико-культурному аспектах); жанрово-стильові різновиди текстів; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.
Орієнтація освітньої програми	Програма ґрунтуються на сучасних наукових знаннях про цілі й цінності філологічної освіти та методики навчання мови і літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, про традиційні та інноваційні підходи до розв'язання проблем навчання і виховання школярів засобами мови і літератури.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі філології та методики викладання в загальноосвітніх навчальних закладах.
Особливості програми	Розрахована на студентів, які вступили на основі повної загальної середньої освіти. Успішне завершення програми передбачає здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь, здатності розв'язувати типові професійні завдання в галузі філології, методики навчання філологічних дисциплін
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Загальноосвітні школи, гімназії, ліцеї (вчитель української мови і літератури, педагог-організатор) 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти 2445.2 Практичний психолог закладу освіти
Подальше навчання	Бакалавр галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) може продовжувати навчання за освітнім рівнем магістра в будь-якій галузі, крім медицини та юриспруденції.

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, кейс-технології, індивідуально-творчий та праксіологічний підходи. Лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття в групах, консультації із викладачами
Оцінювання	Накопичувальна 100-балльна система, що передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованої на опанування навчального навантаження з освітньо-професійної програми: поточний контроль, поетапний, підсумковий контроль, кваліфікаційні екзамени; письмові/усні екзамени, тестування, есе, презентації, виконання творчих завдань, індивідуальних науково-дослідних завдань, колоквіуми, залік з педагогічної практики, курсові роботи.
6 – Перелік компетентностей випускника, спільних для всіх предметних спеціальностей	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p> <p>ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>

	<p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.</p> <p>ФК 2. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.</p> <p>ФК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).</p> <p>ФК 5. Забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.</p> <p>ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.</p>

7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання, спільних для всіх предметних спеціальностей

Програмні результати навчання (РН)	<p>РН 1. Знає основні історичні етапи розвитку предметної області.</p> <p>РН 2. Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.</p> <p>РН 3. Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).</p> <p>РН 4. Знає та розуміє особливості навчання різномірдних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.</p> <p>РН 5. Уміє оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.</p> <p>РН 6. Уміє використовувати інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності.</p>
---	--

	<p>моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.</p> <p>ПК 5. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови та літератури на підставі передового українського й міжнародного досвіду.</p> <p>ПК 6. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять з української мови та літератури.</p> <p>ПК 7. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти.</p>
Програмні результати навчання (РН)	<p>РН 13. <i>Знає</i> сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови та літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні.</p> <p>РН 14. <i>Пояснює</i> особливості розвитку української мови та літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; <i>порівнює</i> мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.</p> <p>РН 15. <i>Володіє</i> комунікативною компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), <i>здатний</i> удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.</p> <p>РН 16. <i>Застосовує</i> різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p> <p>РН 17. <i>Уміє</i> працювати з теоретичними та науково-</p>

	<p>ПК 9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту</p> <p>ПК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики</p> <p>ПК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку</p>
Програмні результати навчання (РН)	<p>РН 13. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання</p> <p>РН 14. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань</p> <p>РН 15. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги</p> <p>РН 16. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження</p> <p>РН 17. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки</p> <p>РН 18. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.</p> <p>РН 19. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання</p> <p>РН 20. Складати та реалізовувати план консультивного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій</p> <p>РН 21. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>РН 22. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога</p> <p>РН 23. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>РН 24. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби</p>

	визначати зміст запиту до супервізії
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізацію освітньо-професійної програми забезпечують на 100% фахівці вищої та найвищої кваліфікації, з-поміж яких професори, доктори наук та доценти, кандидати наук.
Матеріально-технічне забезпечення	Стипендіальне забезпечення, гуртожиток, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у розв'язанні проблемних ситуацій.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Бібліотека:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів; - бронювання книг онлайн; - доступ до електронних журналів; - доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; - технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу. <p>Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій. Методичне забезпечення дисциплін на освітніх платформах Віki і Moodle.</p>
9 - Вимоги професійних стандартів (за їх наявності)	
Повна назва Професійного стандарту, його реквізити та (або) посилання на документ	<p>Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)".</p> <p>Режим доступу:</p> <p>https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=22daac6a-f0db-4de0-8d49-47aa6b2ecb99</p> <p>Професійний стандарт за професією «Практичний психолог закладу освіти»</p> <p>Режим доступу:</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf</p>
Особливості Стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю певного Професійного стандарту	Перелік компетентностей випускника узгоджений із наведеними у професійному стандарті загальними та професійними компетентностями вчителя
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість переведення з одного навчального закладу в інший (у межах України) за умови

	перезарахування кредитів.
Міжнародна кредитна мобільність	На підставі двосторонніх угод між КДПУ ім. В. Винниченка та зарубіжними навчальними закладами, а також за участі у програмах академічної мобільності ERASMUS+ та інших
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	--

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1.Перелік компонент ОП

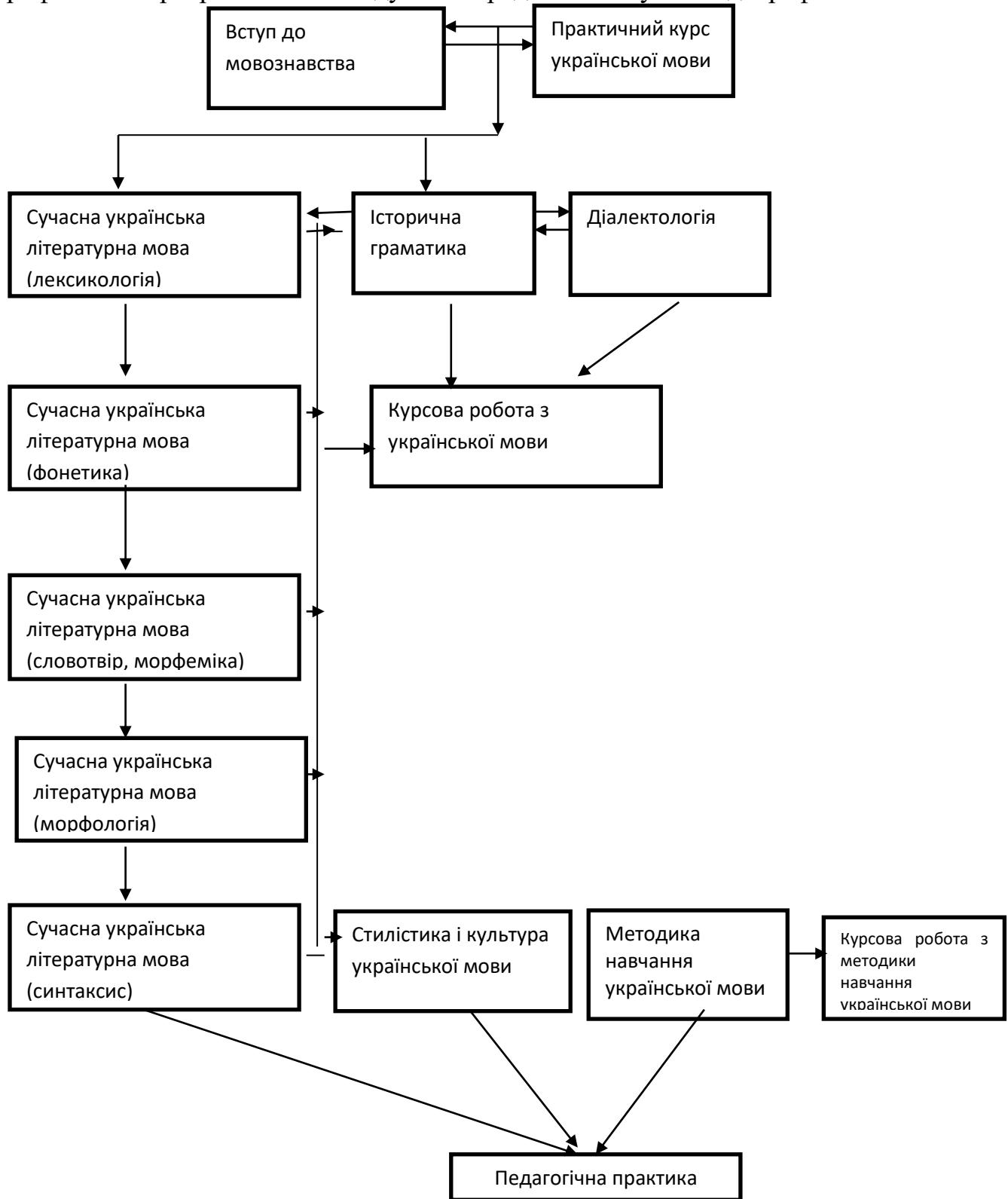
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумку контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
НК 1	Історія та культура України	3	Екзамен
НК 2	Філософія	3	Екзамен
НК 3	Іноземна мова	10	Залік
НК 4	Іноземна мова (за профспрямуванням)	10	Екзамен
НК 5	Інформаційно-комунікаційні технології	3	Залік
НК 6	Безпека життедіяльності та основи охорони праці в галузі	3	Залік
НК 7	Педагогіка	9	Екзамен
НК 8	Вікова фізіологія та валеологія	3	Залік
НК 9	Вступ до мовознавства	3	Екзамен
НК 10	Вступ до літературознавства	3	Екзамен
НК 11	Діалектологія української мови	3	Залік
НК 12	Історична граматика української мови	3	Екзамен
НК 13	Методика навчання української мови	5	Екзамен
НК 14	Методика навчання української літератури	5	Екзамен
НК 15	Сучасна українська літературна мова	20	Екзамен
НК 16	Історія української літератури в т.ч. фольклор	30,5	Екзамен
НК 17	Практичний курс української мови	3	Залік
НК 18	Стилістика і культура української мови	3	Екзамен
НК 19	Оглядові лекції до	1,5	

	одержавної атестації		
НК 28	Виробнича практика у школі	9	Залік диференційований
НК 29	Навчальна практика <i>пропедевтична з психології</i>	1,5	Залік
НК 30	Навчальна практика <i>пропедевтична з педагогіки</i>	1,5	Залік
НК 31	Навчальна практика <i>пропедевтична з фаху</i>	1,5	Залік
НК 32	Курсова робота з української мови	1,5	Залік диференційований
НК 33	Курсова робота з української літератури	1,5	Залік диференційований
НК 34	Курсова робота з методики фаху (одна за вибором студента)	1,5	Залік диференційований
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		142	
Вибіркові дисципліни (вільний вибір студента)			
ВК 1	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК 2	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК 3	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК 4	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК 5	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК 6	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК 7	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК 8	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК 9	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК 10	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК 11	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК 12	1 дисципліна з переліку	5	Залік

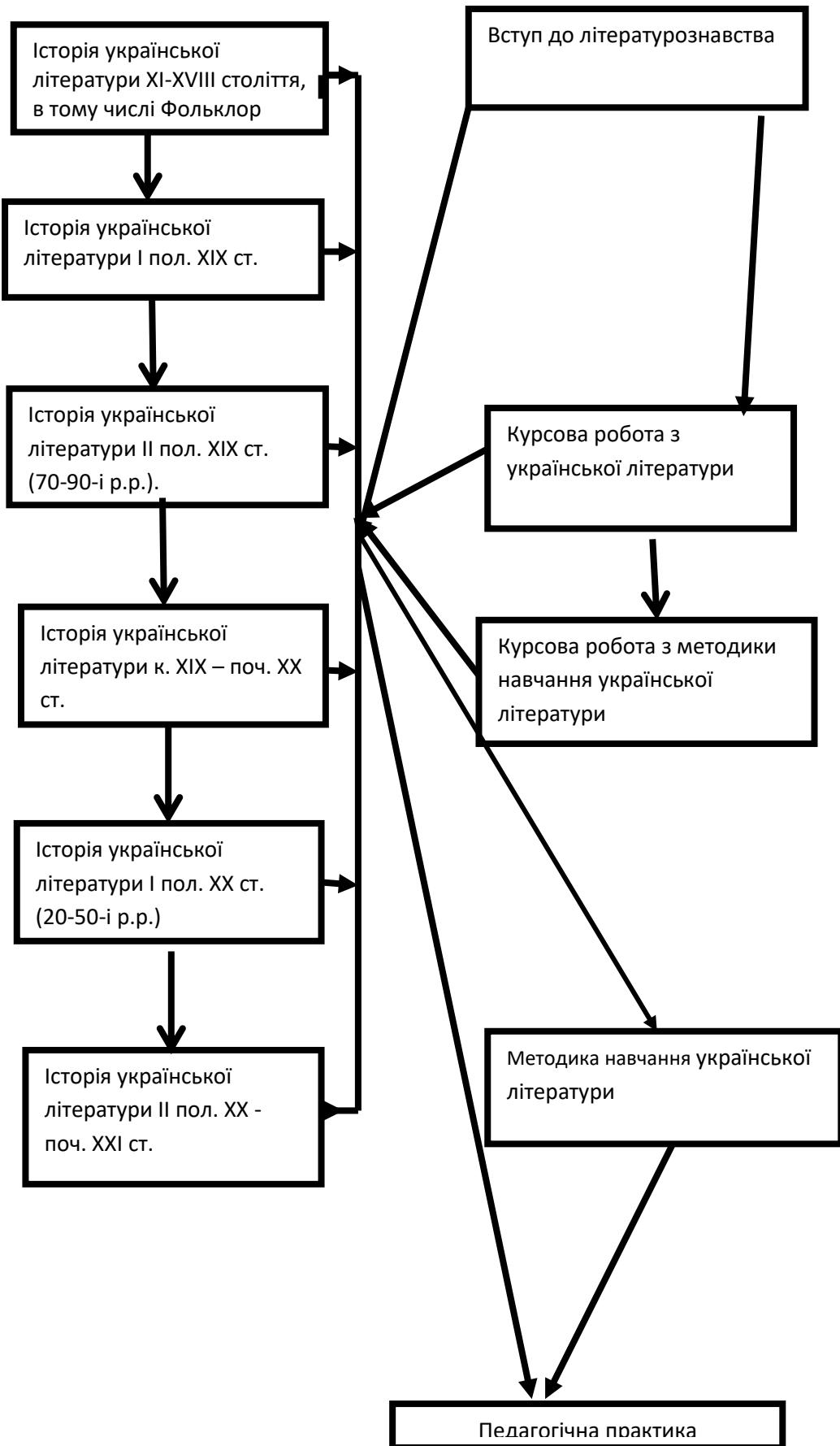
Загальний обсяг вибіркових компонент:	60
Обов'язкові компоненти ОП додаткової спеціальності	
НК 20	Психологія
НК 21	Практикум з психокорекції
НК 22	Історія психології
НК 23	Основи психокорекції
НК 24	Психодіагностика
НК 25	Основи психологічного консультування
НК 26	Основи психотерапії
НК 27	Психологічна служба в системі освіти
Загальний обсяг обов'язкових компонент:	38
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:	240

1.1. Структурно-логічна схема вивчення дисциплін основної спеціальності **Мовознавчий цикл**

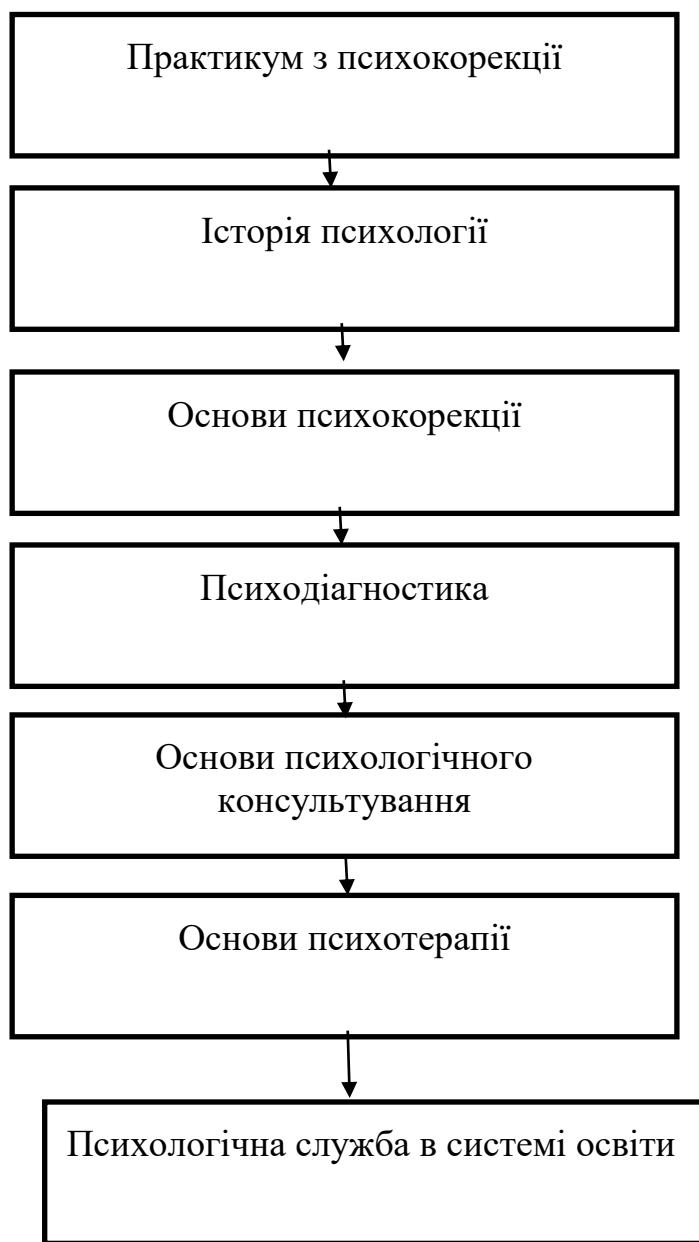
Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньо-професійної програми. Рекомендується представляти у вигляді графа.



Літературознавчий цикл



Структурно-логічна схема вивчення дисциплін додаткової спеціальності



Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) проводиться у формі державного кваліфікаційного екзамену і завершується видачею документу державного зразка про присудження ступеня бакалавра середньої освіти із присвоєнням кваліфікації: *вчитель української мови і літератури закладу загальної середньої освіти. Практичний психолог закладу освіти.*

Атестація здійснюється відкрито й публічно.

- 1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми**
(Додається окремим файлом)
- 2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми**
(Додається окремим файлом)